

Dlaczego warto czytać dzieciom?

Rodzicu!

„Bez względu na to ile masz zajęć, najważniejszą rzeczą jaką możesz zrobić dla przyszłości swojego dziecka, obok okazywania mu miłości przez przytulanie, jest codzienne głośne czytanie oraz radykalne ograniczenie telewizji” (Jim Trelease)

Ogromnie ważny w życiu dziecka jest kontakt z książką, lecz zainteresowanie nią w ostatnim czasie zaczyna maleć. Coraz większy wpływ na dzieci ma treść oglądanych przez nie bajek i innych programów telewizyjnych a także bezustanne obcowanie z komputerem i telefonem. Obecnie często zdarza się, że rodzice rzadko mają okazję usiąść z dzieckiem i wspólnie poczytać książkę lub obejrzeć jakiś program adekwatny do wieku i rozwoju dziecka. Dzieci spontanicznie oglądają sceny przeznaczone wyłącznie dla widzów dorosłych. A niektóre bajki zawierają wiele przemocy, zła, zupełnie pozbawiając tym samym wartości wychowawczych. Dzieci często przejmują od swoich bajkowych bohaterów negatywne sposoby postępowania. Seriale animowane dla dzieci nie tylko zachęcają do przemocy, ale wzbudzają grozę, podobnie jak horrory dla dorosłych. Stąd częste nocne koszmary, wyładowania agresji. Rodzice często zatroskani mówią „skąd w moim dziecku tyle niepokoju i agresji”. Odpowiedź jest prosta, wystarczy przeanalizować jak dziecko spędza wolny czas. Telewizja wyparła książkę, dlatego należy ustalić pewne reguły oglądania telewizji, wyselekcjonować te programy, które są bezpośrednio adresowane do dzieci w danym wieku, z uwzględnieniem ich psychiki. Telewizja dostarcza na pewno wiele pożytecznych informacji, nie można pozbawić dziecka jej oglądania. Jednak to, ile czasu spędza ono przed ekranem, jakie programy ogląda i o jakiej porze, zależy od rodziców.

Intensywny rozwój dziecka przypada na wiek przedszkolny. Sposoby oddziaływania na dzieci w tym czasie, kształtowane nawyki, umiejętności i zdobywana wiedza, często się utrwalają i ujawniają w postawach człowieka dorosłego. Warto więc poświęcić czas na czytanie dziecku bo, jak powiedział Jan Brzechwa: „Przez odpowiednią literaturę kształtuje się smak przyszłego czytelnika, a właśnie chęć korzystania z książek jest miarą powodzenia w nauce i w życiu dorosłym”.

Nie zapominajmy więc o głośnym czytaniu naszym pociechom. Odpowiednio dobrana do wieku dziecka lektura ma szansę, wpływając na indywidualny rozwój, wzmocnić to, co w młodym człowieku najlepsze, może rozwinąć wyobraźnię, wewnętrzne przeżycia i wzbogacić krąg doświadczeń życiowych. Teksty literackie, szczególnie te o walorach społeczno – moralnych, spełniają w procesie wychowania niezmiernie ważną rolę. Książka uczy, bawi, wychowuje, przekazuje czytelnikowi to co piękne, ciekawe, fascynujące. Głośne czytanie kilkulatek: rozbudza w nim ciekawość świata, pozwala wraz z bohaterami opowiadań przeżywać niezwykle przygody, rozwijając wrażliwą wyobraźnię dziecka, uczy myślenia i poprawia koncentrację uwagi, pomaga rodzicom w osiągnięciu sukcesów wychowawczych, kształtuje nawyk czytania i zdobywania wiedzy na całe życie, zapobiega uzależnieniu od telewizji, komputera, telefonu, będąc źródłem atrakcyjnego sposobu na spędzenie czasu łączy rodziców i dzieci, zapewnia emocjonalny rozwój dziecka, wzmacnia poczucie własnej wartości dziecka, pomaga zrozumieć siebie i innych, uczy wartości moralnych. Wiek przedszkolny to niepowtarzalny okres w życiu człowieka. Jest to czas, w którym kształtują się nawyki dziecka, w tym czytelnicze. Skutecznym sposobem na ich obudzenie jest głośne czytanie dziecku. Książka może odegrać ogromną rolę w kształtowaniu

wartości, jakimi dziecko będzie w przyszłości żyło. Literatura rozbudza i rozwija zainteresowania dziecka, kształtuje jego wyobraźnię i umiejętność myślenia, ułatwia opanowanie podstawowych norm i zasad współżycia. Należy więc mocno podkreślić rolę rodziców w nauce obcowania dziecka z książką.

W wielu rodzinach obyczaj czytania dzieciom książek w ogóle nie zaistniał i wiele dzieci spotyka się z książką dopiero w przedszkolu. Specjaliści zajmujący się zdrowiem psychicznym i emocjonalnym dzieci zgodnie twierdzą, że to co zostanie zapamiętane w pierwszych latach życia dziecka, znajduje następstwa w latach późniejszych. W domowej biblioteczce powinna się znaleźć proza i poezja, opowiadania realistyczne i fantastyczne, wesołe i smutne, zbiory wierszy, baśni, bajek i legend. Wszystkie powinny być bogato ilustrowane. Ważne jest, aby dziecko mogło zetknąć się z różnymi rodzajami i gatunkami literackimi i różnymi odmianami języka.

Dziecko oczekuje pomocy ze strony dorosłych, by zagłębiać się coraz bardziej w świat książki. Obcowanie dziecka z dorosłymi członkami rodziny, ze starszym rodzeństwem, rozmowy, słuchanie bajek, baśni, opowiadań, wspólne czytanie poezji ma ogromne znaczenie dla rozwoju dziecka. Dorośli mają szansę pełnić niezwykle ważną misję – mogą budować drogę przyszłym czytelnikom. Wspólne czytanie aktywizuje dzieci oraz rodziców, stwarza okazję nie tylko do poznania książek, ale także do bliskiego kontaktu dzieci z rodzicami, pozwala obserwować dziecko, lepiej zrozumieć jego rozwój psychiczny, zauważyć jego ukryte pragnienia i niepokoje, odpowiednio dobierać nową lekturę. Rodzice nie mogą poprzestać na dobieraniu książek tylko do zainteresowań dziecka. Powinni rozbudzać nowe zainteresowania, ukazywać różne dziedziny życia, kształtować świadomie cechy charakteru i potrzeby własnego dziecka. Czytanie małym dzieciom książek jest jednym z bardziej efektywnych, pozytywnych i pożądanых pomysłów na wychowanie. Należy uświadamiać młodych rodziców, że warto włożyć trochę wysiłku, aby przekazać dziecku poprzez książki, rozmowy na temat postępowania ich bohaterów jak ważne jest czytanie w początkowej fazie życia dziecka. Kapitał, w który wyposażą go rodzice, na pewno zaowocuje w przyszłości. Przymierze zawarte z książką w dzieciństwie to przymierze zawarte w najstosowniejszym momencie. Właśnie wtedy wpływ książki jest najsilniejszy i najbardziej potrzebny. Istotne jest, aby książki stały się tematem rozmów rodziców z dziećmi, aby stały się naturalnym sposobem spędzania wolnego czasu. Rodzice powinni zrobić wszystko, by przekonać dzieci, „... że czytanie to relaks, radość, cudowna przygoda, ciekawa forma spędzania wolnego czasu.”, a „ książka to „pokarm nie tylko dla umysłu, ale i dla duszy”. Codzienne głośne czytanie dziecku dla przyjemności jest najskuteczniejszym sposobem wychowania czytelnika – człowieka samodzielnie myślącego, posiadającego wiedzę i umiejętność jej poszerzania, kulturalnego, etycznego, z wyobraźnią, który umie radzić sobie w życiu przy pomocy rozumu, a nie pięści.

Głośne czytanie dzieciom jest dziś ważniejsze niż było kiedykolwiek w przeszłości. Lawinowo rośnie ilość informacji i wiedzy. Kto nie czyta, nie nadąży za zmianami we współczesnym świecie. Czytanie chroni dzieci przed uzależnieniem od telewizji, komputerów, telefonów. Czytanie jest dobrą alternatywą dla fałszywych wartości masowej kultury. Drodzy Rodzice! Czytajcie swoim dzieciom, bowiem o przyszłości naszej Ojczyzny będą decydować ludzie, których my wychowujemy!

Marzena Szymczak - Potrzebowska

